

ԾԱՂԻԿ շաբաթը երկու ան-
գամ կը հրատարակուի Զորե-
շաբթի եւ Շաբաթ օրերն : —
Տարեկան բաժանորդագրութեան
դիմն է 400 դրուշ արծաթ : —
Վեցամսեայն 50 . — Գումանայց
համար 145 դրուշ . — Վեցամ-
սեայ 60 . — Երեսուցման տողը
5 դրուշ :

ԽՐԱԳԻՐ
Մ. ԳԱՓԱՄԱՃԱՆ

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն
պէտք է ուղղել :

Ա. Արտոնատէր և Տնօրէն

ԱՆՏՈՆ ՍԱՔԱՅԵԱՆ

Էսկի Զապթիյէ Ճատտէսի
Նշան էՖ. Պէրպէրեանի Տպո-
րանն :

Խմբագրութեան յանձնաւած
գրութիւնը ետ չեն տրուիր :

ԱՐՏՈՆԱՏԵՐ
ԱՆՏՈՆ ՍԱՔԱՅԵԱՆ

40 ՓԱՐԱ

ՀԱՆԴԵՍ

ՓԱՐԱ 40

Ա Ձ Գ Ա Յ Փ Ն ԵՒ Զ Ա Ղ Ա Զ Ա Վ Ա Ն

Բ Ո Վ Ա Ն Դ Ա Կ Ո Ւ Թ Ի Ի Ն

Զեկոյց. — Ազգային. — Ունճեան Եղբարք մէկ
նոր բարերարութիւնը. — Մաքրո գիւղ հըր-
դեհին առթիւ. — Զմիւռնայէն լուրեր. — Մա-
հազոյժ. — Նորավայ Գիշեր մը սալայտա-
կաց վրայ (նախորդ թուէն). — Մօտայի չա-
բաթաթերթ. — Ասիէ առկէ. — Հիմարուան
գործերը. — Դորոցական քննութեան մէջ —
Ժողովրդային առողջապահութիւն (Ոտքերը
տաք պահելու միջոցներ). — Տիկին բանդա-
լոն (վիպասանութիւն). — Ծանուցմունք :

Զ Ե Կ Ո Յ Յ

Այս չորեքշաբթի օր Տեառնդա-
ւաջի առնին պատճառաւ Մաղիկ չը
հրատարակեցաւ :

Կը ծանուցանենք այս առթիւ թէ
թերթիս Խմբագիրն իւր ալ ոչ նուազ
մէկ կարեւոր աշխատութեանը պատ-
ճառաւ ժամանակ ունեցած չէ Ազգա-
յին Տեսութիւն պատրաստելու և շա-
բունակելու կարգ մը յօդուածները,
որոց հրատարակութիւնը կը մնան
յառաջիկայ թուոյ :

Հետեւաբար այս աւուր թերթին
մէջ գրեթէ քիչ մասնակցութիւն ու-
նեցած է :

ԱԶԳԱՅԻՆ

Ամեն Ս. Պատրիարքն այս երեք-
շաբթի օր Բ. Դուռը գնաց և անդ
Բարձր Մեծ-եպարքոսին յանձնեց այն

Տեղեկագիրը, զոր, ինչպէս յայտնի է,
Եկեղեցական Համագումար ժողովը
պատրաստած էր, և խնդրեց որպէս
զի բարեհաճի մատուցանել զայն առ-
ն. Կ. Վեհափառութիւն :

Ն. Բարձրութիւն սիրալիր ընդու-
նելութիւն մ'ընելով մեր Ս. Պատրի-
արքին՝ խոստացաւ կատարել զիւր
խնդիր :

ՎՈՅՄ. ՈՒՆՃԵԱՆ ԵՂԵԱՐՑ ԾԷԿ ՆՈՐ ԲԱՐԵՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ազգային Բարերար Վսեմ. Ուն-
ճեան հարազատք՝ Մաթուս և Արիկ
էֆէնտիք իրենց բազմաթիւ բարերա-
րութեանցը վրայ այս անգամ նոր
մ'ալ կ'աւելցնեն, որ նոյնպէս մեծ
գոհութիւն պիտի պատճառէ ընդհա-
նուր Ազգին և ամեն բերան անշուշտ
երախտագէտ զգացմամբ պիտի օրհնէ
նոցա անունն, որ ազգային պարծանք-
ներէ մին եղած է :

Թողունք այն անթիւ բարերարու-
թիւնները զորս կ'ընեն գրեթէ ամեն
օր և ամեն ժամանակ, որ մեծ մա-
սամբ գաղտնի կը մնան — վասն զի կ'ը-
նեն ոչ թէ ի ցոյց մարդկան՝ ալ ճշ-
մարիտ բարեպաշտութեան ոգւով —
յորս մեծ տեղ կը բռնէ փառաւոր վե-
րաշինութիւնն իւսկիւտար Ս. Կարա-
պետ եկեղեցւոյ, փութանք արձա-
նագրել աստ նոցին Վսեմութեանց նոր
բարերարութիւնը, որ է Ազգային Որ-

բանոցի շինութիւնը, ոյր վասն 5,000
Օսմ. ոսկի ծախք կը հաշուուի :

Այդ Որբանոցը պիտի կառուցուի
Ազգ. Հիւանդանոցի հանդիպակաց
արտին մէջ և Հիւանդանոցէն անջատ
հաստատութիւն մը պիտի լինի :

Արդէն յայտնի է թէ Վսեմ. Արիկ
էֆէնտի Ազգ. Հիւանդանոցի վերաշի-
նութեան գործին մէջ շատ մեծ դեր
կը կատարէ նուիրելով անձանձիր խը-
նամք, ազգեցութիւն և նիւթական
ու բարոյական աշխատութիւն :

Ազգային չորեքին Բարերարք նոյն
հսկայ շէնքին մեծագոյն բաժինը ի-
րենց վրայ առած են, այն է, Վսեմ.
Մաթուս և Արիկ էֆէնտիք Ունճեան
Որբանոցը, Ազնուա. Միքայէլ և Յով-
հաննէս էֆէնտիք Յակոբեան՝ Յիմա-
րանոցը, Ազնուա. Ս. և Ս. և Որդիք
Կիւլպէնկեան էֆէնտիք՝ Հիւանդարա-
նը և Ազնուա. Տիգրան և Գրիգոր է-
ֆէնտիք Կիւմիւշկէրտան՝ Ս. Փրկչի
մատուռը, և այդ շինութեանց ամբողջ
ծախքը իրենց անձնականէն վճարելով :

Այս հաշուով, Ազգային Հիւանդա-
նոցի վերաշինութեան ծախուց գրե-
թէ կէսէն աւելին յիշեալ Ազգային մե-
ծանուն Բարերարք ստանձնած են և
կէսը միայն կը մնայ իբր բաժին Հայ-
դիւրակեաց դասուն :

Մեր համոզումն այն եղած է միշտ
թէ մեր մէջ Ազգային Բարերարաց
թիւը կը շատնայ օրըստօրէ, եթէ եւս
բան զեւս աճի ազգայնոց սրտին մէջ

երախտագիտութեան ոգին, որ շատ կարեւոր է մանաւանդ մեր բազմակարօտ Հայ-Ազգին համար:

Մաղթենք զի այս ոգին—որ յայտարար է ազնիւ սրտի և ազնիւ զգացմանց—ածի ու ընդհանրանայ, ոգի՛, որ խորհող գլուխներու յատուկ է և ոչ թէ խօսող լեզուներու:

Երբ —կարծեմ—Մեծն-Թիէր Փըրանսական ազգին համար կ'ըսէր՝ «Խոհոյ էլեւերէր պէտք է և ուրիշ խօսող լեզուներ» անշուշտ դիւրին է մակարեւել թէ այդ բան մեր Ազգին համար ո՛րչափ կարեւոր է:

Ըստ մեզ՝ շատ օգտակար է որ կանոն և սկզբունք դնենք մեզի յարգել, պատուել և մեծարել այն ամեն Հայ-մեծատունները՝ որ չեն անտարբեր առ Ազգն, առ եկեղեցին և առ ազգաստ:

Եւ այս օգտակար սկզբունքի հետեւանօք Հայ-Ազգը կունենայ տակաւին բազում Ազգային Բարերարներ:

ՄԻԱՑԵԱԼԻՆ ՊԱՐԱՀԱՆԴԵՍԸ

Որպէս կը գուշակէինք, Միացեալ Ընկերութեան ի նպաստ Պարահանդէսն անցեալ շաբաթ դիւեր խիստ փայլուն կերպիւ տեղի ունեցաւ շնորհիւ Պատ. Կարգադիր Մասնախմբին, որ ջանք և աշխատութիւն չէր խնայած թէ բարեկարգութեան և թէ արդիւնաւորման:

Հասոյթն իբր 900 ոսկի է կ'ըսուի, որ պիտի աւելնայ այննուէրներով, զորս ի հարկէ պիտի ղրկեն հետաքնակ դիւրակեաց ազգայինք:

Այսպէս ուրեմն, յիշեալ հանրօգուտ Ընկերութեան Պատ. Տնօրէն Ժողովը քաջալերեալ՝ պիտի շարունանէ եռանդեամբ իւր ջանքերը, յորում բնաւ չէ թերացած և մեծ ուշադրութիւն նուիրած է ու կը նուիրէ միշտ տալու ի Հայաբնակ գաւառս կրթութեան տարածման գործին:

ՄԱՔԸՐ-ԳԻՒՂԻ ՀՐԴԵՀԻՆ ԱՌԹԻԻ

Անցեալ գիշեր ի Մաքըր-գիւղ պատահած հրդեհին զոհ գացած է Մեծ. Տօբթ. Նահապետեան էֆենտի տունն հանդերձ կահ կարասեօք, ճոխ դը-

րադարանով և բժշկական գործիքներով:

Սակայն մխիթարական է տեսնել թէ գիւղին նշանաւոր ազգայինք զնահատելով յիշեալ համակրելի Տօբթիին հաւատարիմ և անշահամոլ ծառայութիւններն և փափաքելով, սոյն դժբաղդ պատահարին առթիւ, ընդհանուր յարգանաց և համակրութեան ցոյց մ'ընել, ձեռնարկած են կարեւոր հանգանակութեամբ մը լցնելու համար իւր կրած կորուստը:

Սոյն ազնիւ գործին գլուխ կը գըտնուին Ազնուա. Մկրտիչ էֆ. Անդրէասեան և Ազնուա. Պօղոս էֆ. Գէլէկեան:

Կը համակրինք, և կը փութանք յայտնել մեր շնորհակալիքը անոնց՝ որ յղացան զայս վսեմ խորհուրդ:

Նաեւ, կը շնորհաւորենք զնահապետեան էֆենտի որ իւր ազնիւ բընաւորութեամբն արուեստին ճարտարութեամբը և գովելի խնամատարութեամբը կրցած է առ հասարակ բոլոր գիւղացւոց յարգանքն և համակրութիւնը վայելել:

Այս բան թո՛ղ օրինակ ըլլայ ամեն անոնց՝ որ հանրային օգաի ծառայող պաշտօն կամ արուեստ ունին ինչպէս են եկեղեցականք, վարժապետք, բժիշկք, և այլն:

Իզմիրի Ս. Ստեփաննոս եկեղեցւոյ մէջ ալ հանդիսաւոր կերպիւ կատարուեր է Սրբոց Վարդանանց տա. րեդարձն, որոյ առթիւ Մեսրոպեան վարժարանի ուսուցիչներէն՝ Ասլանեան Այգապուր էֆենտին պատմական և նկարադրական տեսութիւն մը կարգացեր, և նորընտիր Տեսչին՝ Միրաքեան էֆ.ի մէկ ընտիր բանախօսութեամբը վերջացած է հանդէսն:

Իզմիրի Արեւելեան Ակումբը՝ որոյ անդամոց ամենքն ալ հայազգի են, անցեալ շաբթու Պարահանդէս մը տըւեր են, որոյ նկատմամբ միահամուռ դովեստիւք խօսած են տեղական լըրագիրք:

ՄԱՀԱԳՈՅԺ

Մեր խորին ցաւակցութիւնը կը յայտնենք Թոգաթլեան բարեհամբաւ Գերդաստանի անդամոց վասն այն կորստեան, զոր ունեցած է իւրեանց՝ Պետին՝ Թոգաթլեան Մեծ. Մինաս էֆենտի մահուամբը:

Մինաս էֆենտի ժամանակ մը ունեւորական դասուն մէջ փայլելէ յետոյ՝ վարեց կառավարական պաշտօններ:

Նաեւ, վարած է ազգային զանազան պաշտօններ և այս վերջին անգամ ալ Եէնի-գափուի Թաղ. խորհրդոյ և տեսապետն էր:

Փորձառութեան հետ իւր վրայ միացուցած էր բարեպաշտութիւն, խոնարհամտութիւն, ազգասիրութիւն և սիրող էր առաքինական գործոց:

Յուղարկաւորութիւնը կատարուեցաւ երէկ մեծաշուք հանդիսիւ:

ԳԻՇԵՐ ՄԸ ՍԱԼԱՅԱՍԱԿԱՅ ՎՐԱՅ

(Նորավէպ)

Տեղական Կեանք

Սոյն թախիժ իրականութեան հանդէպ արտասուաց հեղեղ մը խուժեց իւր աչերէն ոյք երաշտ մնացած էին ցայնվայր և:

—«Հո՛ս, քսաւ, ձիւնին, անձրեւին տակ կը մեռնիմ ու տուն չեմ երթար այս գիշեր ձեռնունայն:

Փոխեց իւր կ'ընտ քայլերը, դարձաւ եկեղեցւոյն քովի փողոցէն, խեւացնոր դիտեց չորս կողմը, տուաւ ուսին հացագործի մը փակ կրպակին և հանելով գրպանէն լայն թաշկինակն՝ սկսաւ լայ տղու մը պէս. ջանալով կոկորդին մէջ խեղդել հեկեկանքներն ոյք կը սլանային իւր հրատոյչոր կուրծքէն, ոչինչ այնքան առաւել կազդէր իւր փշրուած սրտին վրայ քան թուներկաց դժբախտութիւնն: Ձինքը լաւ դիտող մ'այն պահուն արեւոյզ մը պիտի կարծէր, բայց թշուառութեան գինովութիւնն էր այն՝ որ դամած էր զձերունին հացագործին դրան:

Յանկարծ մի քանի քայլ հեռուն, տան մը ստորոտն նշմարեց երկու մանուկներ ոյց արտաքին կերպարանն

ցոյց կուտար թէ տանտիկին, հոգա-
տար ձեռք մը փաթթած, պլորած էր
զայնս և այնպէս ճամբայ դրած : Ան-
հուն գորով մը զգաց տաքնապետ
ծերունին և իւր արտասուաց մէջ ժը-
պիտ մ'ունեցաւ ի տես այն մանկանց
որոյ հայրն՝ ո՞ գիտէ՝ տկար ոմն էր
իրեն պէս, ծեօր մը, բաղդէ հալած-
եալ մը : Սոցա մին փոքրիկ լապտեր
մը կը կրէր ի ձեռին կապոյտ և կար-
միր թղթերով զարդարուն, միւսը՝ ին-
նամեայ աղջիկ էր, մի թմբուկ որ իւր
մատանց ներքեւ խուլ խապիւններ կար-
ձակէր մահամերձ անձանց նման, դը-
րան առաջ փոքր արձաններու պէս
անշարժ կը քայէին նոքա տան դան-
գակն և արագութեամբ կերդէին :

«Այ, վա՛սէ՛ք՝ երեխէ՛»

Դուռը փակ կը մնար՝ կսպասէին
վայրկեան մը, ներս կ'անայէին բանալ-
ւոյն ծակէն, կրկին կը քայէին դան-
գակը միշտ երգելով՝ ի դուռ, ոչ մի
սոնաձայն, ոչ մի շարժում բակին մէջ
և՛ յուսահատ՝ կը բաղխէին ուրիշ դուռ
մը—դանց առնելով տնակներն յորոց
տասն փարանոցին տեղ հայհոյանքներ
կուգային դուրս—ու վերստին կեր-
դէին նոր յոյսով, նոր ոգւով :

«Այ, վա՛սէ՛ք՝ երեխէ՛»

Իրենց երգը մերթ կ'ընդհատուէր
աղջկան չոր, խապոտ հագով որ կար-
ծես պատուելով մանկան թոքերը դուրս
կը խուժէր կատաղութեամբ . յաճախ
նէ թմբուկը կերկրէր իւր եղբոր նի-
հար, սառ կտրած ձեռացը մէջ տաք
շունչ մ'ուղարկելու ու կը գետնէր
զայնս անտրտուն թեւերուն ներքեւ,
ապա կերգէր կուլ տալով պաղ հովը,
հեւալով և կեղծելով ձայնը զիջմանչ-
ցուի ինքն իսկ կղզար իւր վիճակին
ստորնութիւնն. խեղճ տղայ . . :

Յակոբ աղա կը հետեւէր միշտ
մանկանց . նոցա մուրալու ճարտարու-
թիւնը, աշխոյժ ձեւերն և այն հասակ-
նուն մէջ երգելու մեծ յարմարութիւն-
նին մոռցանել կուտային պահ մ'իրեն
իւր ցաւերն ու միշտ ցնորական ժըպ-
տով մը ուշ ի կուրծս կը դիտէր զայ-
նըս, այլ երբ իննամեայ աղջիկը ծե-
լով, ձեռքը կուրծքին վրայ դրած՝
— ուր ճիւղը մը մուտ գտած էր գոգ-
ցես—հաղար ուժգին, հեւիհեւ, ո՛հ,

այն ատեն կաթիլ մը իւր աչերէն կը
գլորէր սպիտակ ձեան վրայ :

Հինգ ժամ արդէն շարունակ թա-
փառած էին փոքրիկ մուրացիկը գիւ-
ղին ձիւնապատ սալայատակաց վրայ .
մտադրեցին տուն վերադառնալ լապ-
տերը լի էր յիսուն վաթսուն տասնոց-
ներով, շատ իսկ իրենց համար . Բայց
հեռուն նշմարեցին մեծկակ տուն մը,
համակ ողողուն լուսերով. վերջին փորձ
մ'ալ, յառաջացաւ . Բ. . . Եանց ապա-
րանն էր այն, աղքատներու գէմ միշտ
բաց . Բաղխեցին դուռը և հինգհա-
րիւրերորդ անգամն իննելով տկար,
յոգնած ձայնիւ երգեցին «Այ, վա՛սէ՛ք .
ներսն է՛նք» մանկանց ձեռաց ներ-
քեւ կը գուռար ու կարգելոյր իրենց
ձայնը : Ուժգին զարկին դուռը և ուժ-
գին վերակսան երգել . տասը փարա-
նոցը մեծ ոյժ կուտար իրենց : Բաց-
ուեցաւ կողմնակի պատուհաններէն
մին և ապարանջաններով զարդարուած
ձեռք մը պլորուած մի թղթի կտոր
նետեց դուրս : Մանկանց երեցագոյնն
լապտեր ի ձեռին խոյացաւ թղթին
վրայ, խլեց թուղթը գետնէն ու բա-
նալով զալն արագութեամբ լապտե-
րին լուսոյն դէմ :

— «Էֆֆֆֆֆֆ», գոչեց հտպիտ շարժ-
մամբ :

Փայլուն երկուքնոց մ'էր այն զոր
լապտերին մէջ նետեցին անպատում
խնդութեամբ :

Պատուհանն՝ ուսկից դուրս եկաւ
դրամն՝ շատ բարձր չէր գետնէն . տա-
րեց տղեկն զարմանալի դիւրաշարժու-
թեամբ իւր աջ ոտքը անցուց երկաթ-
եայ վանդակին մէջ և անտի սկսաւ
դիտել տան ներքնակողմն. բնաւ իր
ոյն չգրաւեցին այն ծանրազին դոր-
գերն ոյք կը ծածկէին որմերը, ոչ
ոսկեղէն չըմանակաց մէջ առնուած
իւղանկարներն, ոչ սկայ հայելիներն .
ոչ ալ առաւտաղէն կախուած լուսաս-
փիւռ ճառն, այլ մեծ հաճոյք կը պատ-
ճառէին իրեն մանկանց խաղն ու խա-
ղալիկները, անվերջ զուարճութիւննե-
րը . ինչ խոշոր կառքեր, մեծ ու փոքր
գնդակներ, ներկի, կարկինի տուփեր
ոյք ձեռնէ ի ձեռն ման կուգային .
հապա սեղանն զոր արծաթեայ փոք-
րիկ աշտանակաց մէջ հաստատեալ
երփներաէգ մոմեր կը չըմպատէին
գիւրութեամբ՝ ցոյց տալով անհամար

միրգերն ու խաչաւորները ճարտար իմե-
շարուած փունջերու ներքեւ . ա՛հ,
քանիօն տարբեր էր այն իրենց աղքա-
տիկ սեղանէն : Ժամ մ'ամբողջ թշուառ
մանուկն անյագութեամբ դիտեց, զըն-
նեց վանդակին ծայրէն սոյն առար-
կայներն որ կը դիւթէին զինքը, անհուն
հրապոյր մի կ'ընձեռէին իւր ամայի
սրտին և հոն, պատուհանին առաջ
մոռնալով իւր յոգնութիւնն ու չըգ-
գալով կատաղի ցուրտն որ կը պրկէր
իւր անդամները, մանկական քաղցրիկ
ծիծաղ մը կը կրէր շրթանցը վրայ,
իբրու թէ մասնակից լինէր Զարուկին,
Արթուին, մեծատան մանկանց խաղե-
րուն :

Շատ ուշ էր ժամանակն . մուրա-
ցիկ տղեկն զգաց զայն : Իջաւ իւր տե-
ղէն նոյն ճարպիկութեամբ ու գնաց
իւր քրոջ քով որ՝ լապտերը կուրծ-
քին վրայ սեղմած՝ որմին ներքեւ կը
ննջէր . ձայն տուաւ նմա, հին չալովի
լաւ մը ծածկեց ուսերն, թմբուկն գե-
տեղեց գլխուն վրայ ու քոյր ու եղ-
բայր սկսան հեռանալ . Փողոցին ծայ-
րը, մութին մէջ մարդ մը տեսան, հին
հովանոցի մը լինած . և ձեռները դըր-
պանին մէջ : Իննամեայ աղջիկն սուր
ճիչ մ'արձակեց . իրենց ծնողքէն յա-
ճախ լսած էին գողի պատմութիւն-
ներ ոյք նոյնհետայն մի առ մի եկան
շարուիլ իրենց յիշողութեան առաջ .
նա եւս գողի, ուռուականի մ'երեւոյ-
թին ունէր . վախցան ու թողլով թըմ-
բուկն ձեան վրայ սկսան խոյս տալ
գայլերէ հալածուող նպաստակաց նը-
ման :

Այն անձն Յակոբ աղան էր որ
ուժգին սարսուռ մը կրեց իւր բովան-
դակ մարմնոյն մէջ, լապտերին լուսով
չալին ներքեւ թխորակ դէմք մ'էր
տեսած խիստ ծանօթ իրեն, դարձաւ
խկոյն փողոցէն և իւր թոքերուն բո-
վանդակ ուժով գոչեց :

— «Արա՛մ . . .

Իւր խապոտ ձայնն արձագանք
տուաւ մութին մէջ . երկու տղեկք
կանգ առին սրտատրոփ ծերունին
սահելով սալթաքելով ձեան վրայ կ'ըն-
թանար անբացատրելի հետաքրքրա-
նօք ու կրկին գոչելով :

— «Արա՛մ . . . աղա Գեֆէն է . աղ-
ա Գեֆէն, ըսաւ քոյրն շնչառապաւ :

Ու քոյր և եղբայր փողոցին ան-
կիւնէն անհետ եղան.

Ծերունին ոչ եւս կրցաւ ձայնել.
չանթ մը գողցես որմին քամեց զինք.
իւր թռուներն էին այն մուրացիկը ոյք,
աւաղ, իւր հետ կանցունէին Կողան.
Գի բերկրառիթ գիշերը սալալատա-
կաց վրայ:

ԱՆՏՈՆ ԹԱՐԱՔՃԵԱՆ

ԼԵՆԻՆԻՆ ԵՎ ԿՐԵՄ ԺՈՒ

Մօտայի թերթ շաբաթական թիւը
40 փարայ

Ջերմովին կը յանձնարարենք մեր
Հայ ընտանեաց մօտայի սոյն Բարիդ-
եան թերթն, որ իւր յոյժ շափաւոր
գնայն հակառակ, խիստ ճոխ պարու-
նակութիւն ունի: Իւրաքանչիւր թուոյն
մէջ՝ կանանց և տղայոց զանազան ար-
դուգարդերու բազմաթիւ պատկերներ,
զանազան ձեռագործներու պատկեր-
ներ, շաբաթական նորաձեւութեանց
վրայ քրոնիկ մը, կենցաղագիտութեան
գասեր ևն ևն:

Կը ծախուի կամուրջին գլուխը՝
չրափաճառ Պօղոս և Յակոբ աղաներու
խանութիւն և Բերա. Կալաթա Սէրայի
գէշի ծխափաճառին խանութն և ուրիշ
տեղեր, ինչպէս նաեւ լրագրաւաճա-
ռաց մօտ:

Շաբաթը 40 փարայով միայն,
ամեն ոք իւր ընտանեաց պիտանի և
հաճելի նուէր մը կընայ ընել:

ԱՍԿԷ ԱՆԿԷ

ԽՆԴԱԼ ՍԻՐՈՂՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

Ճաշարանի մը մէջ:

Կարսօն:

— Հրամայե՛ք, էֆէնտի:

— Ճաշացուցակին վրայ կը տես-
նեմ Պօրոս 8 զրուշ:

— Այո՛, էֆէնտի:

— Եւ Պօրոս 40 զրուշ. ինչ տար-
բերութիւն կայ այս երկու գինինե-
րուն մէջ:

— Էֆէնտի, 8ը 40էն հանեցէք:

Եւրոպական թերթէ մը կը թարգ-
մանենք հետեւեալը:

«Մեծ, խմբագրապետ, հաճեցէ՛ք
Ձեր պատուաւոր թերթին միջոցաւ
ժանուցանել Պ. Ա. . . ին մահը. եթէ
սոյն ծառայութիւնը ձեզմէ խնդրելու
համարձակութիւնը կառնուի, պատ-
ճառք սա է որ հանգուցեալը բազմա-
թիւ բարեկամներ ունէր, որք անշուշտ
ուրնախ պիտի լինին իւր մահուան լու-
րէն առնելով»:

* * *

— Է՛հ, նայինք, զաւակս, վերջին
գրաւոր քննութեան մէջ աղէկ տեղ
մը գրաւեցիր:

— Այո՛, հայրիկ, վառարանին ճիշդ
մօտն էի:

* * *

Երկաթուղւոյ երկրորդ կարգի վա-
կօնի մը մէջ անցեալ օր մարդ մը մեծ
դժուարութեամբ խոշոր պարկ մը զե-
տեղեց ծրարներու յատուկ տեղը:

Կին մը, որ տակը նստած էր, ա-
հարեց իր վերջին ըստը:

— Ա՛հ, Աստուած իմ, հապա թէ
որ պարկն իննայ . . .

— Ապահով եղիք, աիկին, պատաս-
խանեց մեր մարդը, մէջը կոտրելիք
բան չկայ:

* * *

Հանրածանօթ վաճառականի մը
գործերը շատ գէշ կերթան այս վեր-
ջին ատեններս. և սակայն կինը կը շա-
րունակէ իւր շքեղ արդուգարդերը,
մինչդեռ ամուսնոյն վրան գլուխը կըս
կսի թափփփիլ:

Կիւրակէ օր երկուքն ի միասին
փողոցը կը գտնուէին. երկու կնոս-
րացի վաճառականք գանոնք տեսնե-
լով:

— Նասր՛ շէյ պու, ըսաւ մին, քօ-
ճասը օ քատար ֆէնա կիյինմիշ, քա-
րըսը օ քատար ֆանթաղիալը:

— Շաշմաեա հաճէթ եօք, պա-
տասխանեց միւսը, մատամ քէնտի
ճառաւը մուծիպինճէ կիյինմիշ, միւ-
սիւ քէնտի անա տէֆթէրի մուծիպին-
ճէ:

* * *

Կին մը ամուսնոյն գէշ վարմանց
դէմ գատ կը բանայ:

— Ձեր ամուսինը զձեզ շատ սիրած
է. սակայն կըսէ դատարանին նախա-
գահը:

— Իրաւ է. պարոն նախագահ, մի-
այն թէ ժամանակները փոխուած են.

ժամանակաւ երբ զիս չեր տեսներ,
սիրտը կը դարնէր, հիմա ձեռքը:

* * *

Շաբաթ երեկոյ Միացեալ ընկե-
րութեանց պարահանգէսին մէջ պա-
րօն մը կարգադիր մասնախմբին ներ-
կայանալով:

— Կը կարծէի, էֆէնտիներ, կըսէ,
որ ինձ ալ մրցանակ մը պիտի շնոր-
հէք:

— Անակընկալ մը պէտք էր. դուք
ի՞նչ ըրիք:

— Անակընկալ. նոյն իսկ իմ գալստ
որովհետեւ կենացս մէջ պարահան-
գէս եկած չէի:

ԲԱԹԱՅՈՒՑ

* * *

— Միւսիւ վէնսան, տայկըն տալ-
կըն նէ՛ տիւշիւնիւթօսուն:

— Սուս ծի, մօն ամի, վաղ կէշտիմ
պու պալօտան տա բարկենդանտան
տա:

— Նէ օ հայր օլա:

— Նէ օլաճաք, կէշէն աքչամ պալօ-
եա կիթտիմ ճէպիմտէ պէշ լիւրա վար
ըտը պիր տամա եագալտըք, շէօլէ
պէօլլէ տէրիքէն. ճէպտէ պիր իւշիւք
գալմըշ, պարէ բարա պէնիմ օլա:

— Պիրատէր կէնէ տուվա էթ, սէն
ուճուղ գուրթուլմուշուն, կէշէն բա-
զար ագչամըտա հայտէ պու ագչամ
պէնտէ պալօեա կիտէյիմ տէտիմ
գալգտըմ կիթտիմ ճէպտէքի օլանը
հարճ էթաիքտէն սօնրա, պալօտա
թիւքեան քօմշուճու բասթ կէլիպ եիւզ-
տէ եիրմի ֆայիլ իլէ օն պէշ լիւրա
խթիգրաղ էտիպ պալօտաքի պօրճլարը
թէմիլլէյիպ տըշարը չըգտըմ:

ՀԻՄԱԿՈՒԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

Քանի որ Մեծ պոհք մտած ենք,
պարահանգէս երու դռները գոցուե-
ցան, սուարէները դադրեցան, պարա-
սէրները կշտացան, ինչոյքները վեր-
ջացան, գինովները սթափեցան, նը-
շանուած աղջիկներն առջի պսակի մը.
նայնուն վշտացան, վերջապէս հանէն-
աէները մանի կանչելէ ձանձրացան.
հիմակ կնիկ էրիկ մարդ իրենց բաներ-
նուն գործերուն զրաղած գիշեր ցո-
րեկ կաշխատին ու կը տատին, օրա-
կան պարէնին ճարելու և հանգիստ
ապրելու համար:

Ասոնց առուտուրին մէջ կռիւ մը վէճ մը ծագելու ըլլայ, առանց դատարան դիմելու, դատերնին իրենք իրենց մէջ կը լմնցնեն, պակասութեան մը մէջ գտնուողը քանի մը օր ետուող կըլլայ և ֆարիմէնթօ ընողը պուճախ մը կը նստեցնեն. Ասկէց զատ ինչպէս ուրիշ արհեստներ՝ նոյնպէս այս արհեստն ալ իւր կանոնները ունի. լանս-գնէի մէջ թուղթ բացողը երեք անգամ չվաստկած՝ ժողովըված ստակը չկրնար վերցնել. վէնթէօնի մէջ թուղթ տուողը քսանը մէկ բացողին պէտք է կրկինը վճարէ և թուղթերը ձեռքէն թողու. պաքարայի մէջ էեալիթէ պատահած ատեն պէտք է որ թուղթերը փոխուի, ֆառօնի մէջ սէյլէվա գացող մը եթէ տուպլէի հանդպի, իսկոյն ինֆուէնցայէ կը բռնուի, այս կանոններուն զանցառութիւն ընողը վարկը և համարումը կը կորսնցնէ. Այս առուտուրը սովորաբար մեծամեծաց տունները գիշերային այցելութեանց մէջ կը դառնայ, ինչպէս որ երէկ չէ առջի գիշերը Տափտիւտիկ օղլու Պարսամ աղային կատուն ցկնած ըլլալուն ելանք աչքիլուսի գացինք, ուր բաւական բազմութիւն մը ժողովըված գտանք և հաղարումէկ թէմէն նիններէն վերջը հետեւեալ խօսակցութիւնը բացուեցաւ.

—Միւսիւ ժօրթ, պու կիւն բիացա դաչտա՝ գաւանոր:

—Սօն դամբանատա վերտիվէնաէն էնիօրուտում 19—19 փարա ալքը վար բար:

—Ետըք, իքի պին թանէ իսթի. լանսըմ վարըտը պօշ եարէ գափատըմ:

—Էյ նէ չարէ, հէփիմիդտէ էօյլէ:

—Օ տէյիլ ամա հաստաբլըք մէսէլէսի նէրէլէրտէ գալտը:

—Աման Բէթրի, կէնէ պաշլամայլըն շու հասթալըըն լաֆընը աչմայա, այգըը սըգըլըըը:

—Նէ՛ եափալըմ, մատմաղէլ, սիզ օրտա այրը բաւթի օլմուշսունուղ, պիղէ տէ պէրիտէ պիր լաֆ լաղըմ:

—Սըթըգ օ սիղին հաստաբլըք լաֆը տա պարիթ օլսուն, պաշգա լաղըրտընըք եօգ մու:

—Էլմօն տուտու, պու սէնէ հա՞ն. կը քէօյէ չըգմայա ֆիքրինիզ վար:

—Շիտակը պիլմէյիզ ամա պիղիմ հաճի աղանըն ֆիքրի Պօյաճի գեղէ

կիթմէք տիր. զէրէ պիղ հէր իթիր օրատա ալըշտըգ՝ արթըգ, էյ հափասըտա բէք կիւղէլ տիր:

—Աման գըզ գարտաշ, արթըգ օ՛ Պօյաճը քէօյիւնիւզ տէ եէրինտէ գալսըն. պիր շէնիյի եօգ, պիր կէօրիւ. չիւլէճէք ֆամիլեա պուլամաղսըն, հէլէ օ՛ քէօյիւն ճօվէսօլըը, ցուցանք շէյ. պիր էյլէնէճէք սէյիր եէրի եօգ, քէօյլէրին էն պայաղըսը տըր. Վանքտա օթուրսան տահա էյի տիր:

—Մեղա՛յ, սէնտէ Բաթիւնկօ տուտու, նիլի՞ն էօյլէ օլսուն, Բօռումու. զուն աւլըմանըղը պիր եէրտէ եօգ:

—Արթըգ. շու պէշ ալթը աղաճըն իսմինէ Բօռու տէրսէնիզ, բէք կիւլէճէյիմ թուլթար. պիղիմ պահճէնին աղաճարը օնտան չօգ տուր:

—Հեռո՛ւ ըլլայ, անինչէնի լեզու, զահէր սանա ճուղապ եէթիշիր:

—Թագուկ, ոի՛զ հանկը քէօյէ չըգաճաքօընըղ:

—Աղապամ, պու սէնէ Պէօյիւք տէրէտէ էվէր բահալը տըր տէյի. Ատայա պիր ֆիքրիլէնիօր. հէմտէ ճանըմ, էրքէքլէրիմիղէ տէ գօլալըգ օլուր. Բասքալ, պանա պիր սիկառ եաք:

—Բառտօն Մատմաղէլ, թիւթիւն բահայա չըգալը, սիկառ իքրամ էտէմէյօռում:

—Ճօյմա. Բասքալ ճօյմա՛ . . . շունտան պիր սիկառ վէր տէտիմ . . . հաթըրնտա՛ տըր:

—Մատմաղէլ կէչէն կիւնքի աֆուօնթընըղ գառչըըգ տըռ պու:

—Էօյլէ՛ մի . . . հօշունտու:

—Ախպառ, սահաթ տէօռտիւ պուլտու, շու պօշ լաղըռտըլառը ֆէրաղաթ էտին տէ ատամճըլայըն քէհատա պաշլայալըմ:

—Էյի տէտին Անտոնիկ, պիր լաֆա պաշլանտը՝ մը, արթըգ սօնու կէլմէզ, բանգալը գուռունտա շէփիմիզ էյլէնէլիմ:

Այս խօսքին վրայ անմիջապէս թուղթին պանգան մէջտեղ բերուելով, խաղի թուղթերը հանեցին և կընիկ էրիկ մարգ բոլորտիքը ժողովելով սկսան առուտուռի:

—Խաղը չսկսած, միւսիւ Բեթուիդ ոտքի ելնելով. խաղացողներուն իմաց տուաւ որ այս պանգային գօրծը կանխիկ է անանկ անցած գիշերուն

պէս, կուգեմ. կուգես, կուղէ. անկապ կուղէի, կուղէիր, կուղէր չպիտի ըլլայ:

—Դրաբառ զաւակ, օնու սէօյլէմէյէ հաճէթ եօք, սէն քէհաթլառը քառչտըրմայա պար:

—Պաքըն բէչին սէօյլէյիմ, եարըմ՝ մէճիտիյէտէն զիտաէ թուլթամ, հայտէ պաշլաեօրում, հաղըրմըսընըզ:

—Աճէլէ էթմէ գարտաշ, Բուղիկ՝ պիր իւլիւիւն վա՞ր մը:

—Գաթիւնտէ վար օնտան տլ:

—Տուտու՛. վրադ մէճիտիյէ մը ունի՛ս:

—Բէօռնամօր շունիմ:

—Պօշ լախըրտը պէտք չէ. հիմայ կը վաստկիմ, կուտամ:

—Ծօ՛. խոշոր շունիմ. զահեր քեզի ճուրի ծան կուգայ կոր. իրեք ամիսէ խանութէն բարա մը առած շունիմ:

—Հաճի տուտու պաճախ մը ունի՛ս:

—Պաճախ շունիմ ամա աղջիկ կուգես նէ տամ:

—Դիրգօրը կուղէ կոր անոր տուր:

—Գըզ, գաղանըր, պէյ գալըպ էտէր:

—Ո՛ւյ, աս ի՞նչ քէօռ թալէհ ունիմ, իրիկվընէ պէրի է, պիր տիւզիյէ կուտամ կոր:

—Էյ, աղաթտըն արթըք, պու նէ թէրսլիք պէ՛ շաքայ շուքայ, տէօրթ լիրայ կիթաի:

—Ալ հերիք է, Մարտիկ, իս աղմի հաներ, ի՞նչ ես հասկցեր տանալէթ օյինէն. հեռու ըլլայ:

—Կնա պանդը կըսեմ կոր քանի կը զուրցես կոր նէ տահա պէթէր թերս կերթայ կոր:

—Ծօ՛ պարէ քիշ տիր քի ամենը մէյտեղ չերթայ:

(Գալ անգամ)

ԴՊՐՈՑԱԿԱՆ ՔՆՆՈՒԹԵԱՆ ՄԸ ՄԷՉ

Քննիչը (կադամար մը ցուցնելով).— Տղա՛ս, ասոր ի՞նչ կըսես:

Աշկերտը.— Կադամար:

Քննիչը.— Կադամարին սեռականը ի՞նչ է:

Աշկերտը.— Չեմ գիտեր:

Քննիչը.— Չե՞ս գիտեր, ուրեմն վա՛յ քեզ, որովհետեւ եթէ օր մը թաղիդ մէջ վարժարանին համար հոգաբարձութիւն կազմել պէտք ըլլայ, չպիտի

կրնաս ընտրելի ըլլալ: Ըսէ՛ տեսնենք, ինչպէս կըլլան «մարդկութիւն», քաղաքավարութիւն» բառերուն դործիականները:

Աշակերտը.—Չեմ սովորած:

Բնիկը.—Ուրեմն թաղական ալ չը պիտի կրնաս ըլլալ: Հիմա թուաբանութենէն հարցում մը պիտի ընեմ քեզ, տեսնենք պիտի կրնաս առեւտուրի մարդ ըլլալ: Ենթադրենք որ Թաղ Խորհրդարանի մը մէջ Թաղ Խորհրդոյ անդամները և մի քանի թաղեցիք գիշեր ժամանակ ժողովի նըստած ըլլան: Ատենապետին առջեւի գրասենյակին վրայ երկու մոմ վառուած ըլլալ, և վիճաբանութեան միջոցին՝ Ատենապետը թաղեցւոյ ըրած իրաւացի դիտողութեանց պատասխան չը գտնելով՝ եթէ բարկանայ, նստած տեղէն վեր ցատկէ, մէկ մոմը մարէ, վառած քանի՞ մոմ կը մնայ:

Աշակերտը.—Մէկ մոմ և Ատենապետ էֆէնտիին ներքին Խանութները կը մնան:

Բնիկը.—Ներքին Խանութ ինչ ըսել է, չը հասկցայ:

Աշակերտը.—Երբ Թաղ Խորհուրդը մի քանի թաղեցւոյ հետ ժողովքի նստած ժամանակ, Ատենապետը առանց իրաւունքի բարկանալով և տեղէն վեր ցատկելով մոմը կը մարէ, անշուշտ Խորհրդարան գալէ առաջ իւր ներսի Խանութները վառած ըլլալու է: Անցեալ գիշեր հայրս ալ ուշ գալով մոմը մարեց նէ, մայրս «կէնէ խանախները վառեցիր անանկ եկա՞ր» ըսաւ:

Անանան

—•••••

ԺՈՂՈՎՐԴԱՅԻՆ ԱՌՈՂՋԱՊԱՀՈՒԻՒՆ
Ժ.

Ոռքերը տաք պահելու միջոցներ

Ինչ միջոցներու, պէտք է գիմել որպէս զի մեր ոտներն չը մսին այս ցուրտ և սառնաշունչ եղանակին մէջ: Ոտներու մսելէն կը ծնին կարգ մը վտանգաւոր հիւանդութիւններ, յօդացաւ, թոքատապ, հարբուխ, Լեպտոսպիկ ցաւ, ուղեղային կաթուած:

Աւասիկ այն պարզ միջոցն զոր կը յանձնարարենք մեր ընթերցողաց, կարելի եղածին չափ ոտներն մաքուր

պահել, ամէն երեկոյ գաղջ ջրոյ մէջ թաթիւուած սպունգով մը մաքրել, ամէն կողմանէ գոց կօշիկի մը մէջ բուրդէ գուլպաներ գործածել:

Ինչ դեր կը կատարէ բուրդը որոյ գործածութիւնը այնքան առողջապահական նկատուած է ձմրան մէջ եղանակին խստութեանց դէմ: Երկու դեր կը կատարէ նա. բուրդը՝ ոտներուն խոնաութիւնը կը ծծէ և կը չեզոքացնէ զայն թոյլ չը տալով նորա շոգիացումն, բուրդը խոնաութիւնն առնելով, տաք կը պահէ ոտներն, որոց հետ և թոյլ չը տար երբէք որ կենդանային ջերմութիւնը իւր հիւսուածոց մէջէն կարենայ լքուիլ ելնել:

Եւ շատ անգամներ ըսած ենք թէ բուրդէ գուլպաներ գործածողաց հագածներն՝ առաջին օրը բուրդը տաք կը պահէ, երկրորդ օրը նոյնպէս: Բայց յաջորդ օրերը ջերմութիւնը կը կորսնցնէ իւր ջերմութիւնը և բուրդը սովորական բան մը կը լինի: Այս երեւոյթն իւր պատճառներն ունի. պէտք է միշտ սպիտակ և մաքուր գուլպաներ գործածել, որպէս զի ամէն օր զգանք մեր ոտներուն ջերմութիւնը եւ այս առողջապահական կանոնին այն ատեն հետեւած կը լինինք եթէ շաբթուան իւրաքանչիւր աւուրց համար բուրդէ գուլպաներ որոշենք և զայնս գործածենք հետզհետէ սահմանեալ աւուրց մէջ: Այս եղանակաւ մեր ոտներն միշտ ջերմ պիտի մնան, միշտ մաքուր և սպիտակ գուլպաներ պիտի գործածենք և թէ լուացքի գործողութիւնը անհամեմատաբար պիտի դիւրանան:

Փոխանակ մէկ գուլպայի՝ երկու գուլպայ եւս ներելի է գործածել, բայց այդ պարագային մէջ կանխաւ հարկ է պատրաստել կօշիկներուն ձեւը ու ծաւալն, որովհետեւ երկու գուլպայք կը գրաւեն մեծ ծաւալ մը և երբ կօշիկն նեղ լինի, ոտքն պիտի նեղուի, արեան շրջանը պիտի ուղմուի, և հետեւաբար ջերմութիւնը նուազ պիտի լինի: Այս անպատեհութիւնը դարձանելու համար, կարելոր է կօշիկն լայն շինել տալ՝ ամենօրեայ փորձերն յայտնած են մեզ թէ՛ լայն վերարկուք աւելի տաք կը պահեն մարմինը քան նեղ վերարկուն, որովհետեւ առաջինը կրնան մարմնոյն շուրջը միշտ տաք ողորդ հոսանք մը պահել:

Մ. Գ. ՄՕՁԵԱՆ

Մէծ Հաճախորդն և Բարձրան Լափայի և այլ
Նիւնոյ: Աւագ հաս. Բէ 16 Դր. Ե
Բէ Բէ Բէ Բէ

ՏԵՐ ԵՒ ՏՆՕՐԵՆ Յ. ՉԱԽՄՁԵԱՆ

Պատիւ ունի ծանուցանել արգոյ հասարակութեան թէ իւր վաճառատան մէջ կը շինուին և կը նորոգուին կոտրած, փնասուած, աւրուած եւրոպական ամէն տեսակ գործիք. ինչպէս կաշի կամ իւղի լամպաներ, աշտանակներ, անկողնարանք, չիրիկաներ, տուշեր, սամալարներ և յախճապակեայ կոտրած որ և է նիւթեր, ըստ ամենայնի մաքուր, վայելուչ և նորէն աւելի հաստատուն:

Նաեւ, սոյն վաճառատան մէջ կը գտնուին, եւրոպական ընտիր լամպաներ, աշտանակներ ընտիր տպակի խողովակներ որոց համար հասարակութիւնը միշտ կը գանգատի թէ չկան ասոյ կլօպներ. և ամէն տեսակ պարօղկներ, մէկ խօսքով, լանպայի վերաբերեալ ամեն բան, ինչպէս նաեւ պանեօ և չինկոյէ լուացարաններ և տուշ ընելու համար պէտք եղած ամէն կերպ գործիք:

Դիտելը յոյժ չափաւոր են. զի մեր գործարանի սկզբունքն է ճշգրտութիւն եւ ՀԱՒԱՅԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆ:

***—Փորձով գիտեմք և բնաւ տարակոյս չունիմք թէ յիշեալ ճարտարարուեստ ազգայնայն գործերէն մեծապէս գոհ պիտի ըլլան մեր ազգայինք, և այլ եւս իւրեանց այս կարգի պէտքերն հոգալու համար սիրայօժար պիտի գիմեն նոյն վաճառատուն և գործարանը, փոխանակ այլ տեղեր յաճախելու, մինչ սա՝ վստահութեան ամէն պայման կ'ընծայէ իւր յաճախորդաց:

Օ՛ն ուրեմն, գիմեցէք անդ և փորձեցէք:

ՀԱՅ ԹԵԱՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ

ՊԱՇՏԷ ԴԱՓՈՒ

ՃԵԼԱԼ ՊԵՅ ԻԱՆԻՆ ՏԱԿԸ

Յիշեալ վաճառատան մէջ կը գտնուին ամեն տեսակ խիստ ընտիր և թարմ թէյեր

որ յատկապէս բերել տրուած են շինաստանէ, ճավայէ, և Հլսնտայէ :

Այս վտանգաւորութիւնն որ հաստատեալ է մի քանի տարիէ հետէ, իւր ուղղութեամբ, պատուաւորութեամբ և անխարդախ գործառնութեամբ մեծ անուն և համբաւ կը վայելէ աստ և թէ ի գաւառս և ուրի խիստ բազում յաճախորդներ :

Վաճառուները կը լինին մեծաքանակ և թէ փոքրաքանակ, գիները շափաւոր են :

ՅՈՎԷԼ Կ. ԿԱՐԻՆՆԱՆ

Քեզիւր վէ համալ գէթոյնըստ

Մէջքիւր տէրօ Ծննդդըստ քերէս-թէճի սօգողը՝ տա տէրիզ սահլինտէ 13 նիւմըս իլէ միւրազգամ օլուպ : պու տէֆա մատէն սօպալար իլէ գու-զինօլար իլի ն տիկէր քէօմիւրէրտ ն տահա էհվէն վէ դաեէթ տահ նազըր գոգ քէօմիւրիւ կէթիւրիմիլ տիր. վէ ալա ինտէն մանկալ քէօմիւրիւ. վէ սօպա վէ չամաշըր իլին տախի մ. խ սուս քէօմիւրիլ ալէա օտուն ֆիրուխթ իտիլմէքտէ տիր : Վէ էէգալէք Շիլի վէ նիլ նիթաշը վէ Ծէրիքէօլիւ էհալի սինէ պիր սուհուլէթ օլմադ ի ին : Բանկալիտէ Պիւեիւքտէրէ ճատտէսին տէ համմամ գարշըրնտա 46 նիւմըս իլէ միւրազգամ պիր շիւայէ քիւշատ իւ իմիլ օլտուղու րազպէթիւ էհալիեէ իլան օլունուր :

ՖՕՐԹՈՒՆԱ

ԱՆՕՆԻՄ ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ

ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍՐ

686 րէ Պէրլէնրէ Բէէսէն օլանճաւ րոնր .

ՍԷՐՄԱՆԷ 1,875,000 ՅՐԱՆԳ

ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԷՍԻ 1,337,500 ,

ՏԻԻՍԷԼՏՈՐՓԷՐ

ՏԷՆԻՁ, ՆԷՂՐ ՎԷ ԳԱՐԱ

ՈՒՄՈՒՄԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍՐ

1845րէ Տէսէլտօրֆոս Բէէսէն օլանճաւ րոնր .

ՍԷՐՄԱՆԷ 3,750,000 ՅՐԱՆԳ

ԻՀԹԻԵԱԹ ԳՃԷՍԻ 3,099,367. 15 ՅՐ.

Տէրստատէթ բիւզաւընտա պիւրլէշմիլ օտն իշպու սիկուրթա գուժանեալարը . քէֆալէթի միւթէգապիլէ իլէ հէր նէվի էմթաա վէ աղչէ կրուօլարընը , տէնիղ , նէհր վէ գալա նազիւեալթը թէհլիքէլէրինէ գարշըր յօյէթլէ ֆա երտէպալիս շէրանիթ իլէ սիկուրթա իտէրլէր :

ԱՆՁԷԱԹԻՇԷ

ԵԱՆՂՂՆԱ. ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍՐ

1874րէ Համպուրկոս Բէէսէն օլանճաւ րոնր .

ՍԷՐՄԱՆԷ 3,750,000 ՅՐԱՆԳ

ԻՀԹԻԵԱԹ ԱԳՃԷՍԻ 600,000 ,

Իշպու սիկուրթա գուժանեալար, հէր նէվի էմլաք վէ Լշեան, անպար վէ մաղա-գա աէրուէնլէրինտէքիւթմթաաեը , էն գիւեստէ ֆաեիտէպալսշ շարթլար իլէ սիկուրթա իտէր : Թափսիլի մալիւմաթ ալմադ իսթէհէնլէր , պալէտտէ զիքր օլունան իւշ գում-բանալարըն աւմումի մալահաթ կիւզարը պուլունան իսթանպոլտա Պանչի-Գաբու-սունտա Բասիմ բաշա խանընտա նիւմէրօ 13 վէ 14 տէ ՏԻՐԱՆ Ս. ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ԷՓԷՆ-տիւէ միւրաւտաթ իթմէկէ տալէթ օլունո ,

— 171 —

—Ատիկայ շատ ցամաք կ'իյնայ, ուրիշ ա-նուն մը :

—Կի՛նը կ'անուանենք :

—Այդ ալ մեր նպատակը ճշդիւ չի բա-ցատրեր :

—Նո՛ր Խաչկերանէ՛ի կը դնենք :

—Այն ժամանակ պիտի կարծեն թէ կըռ-նական հանդէս մըն է :

—Գեղէջի՛ Սեւէն Լեւէլը կ'ըսենք :

—Այդ ալ չըլլար աւելի լաւագոյն մը :

—Բայց նախ և առաջ այս լրագրին վրայ ի՛նչ գունով պատեան պիտի անցունենք . այս ալ կարեւորագոյն խնդիր մըն է . նախ ժողո-վուրդն աչքէն բռնելու է . ուրեմն մեր թեր-թին այնպիսի պատեան մը կուզէ որ հրապուրէ ու ուշադրութիւն գրաւէ :

—Եթէ ինձ հարցնէք, դեղին պատեանը յարմարագոյն կըսեմ :

—Կը կարծէ՛ք. էրիկ մարդիկ հաշտութեան նշան մը պիտի նկատեն զայդ :

—Այն ատեն կարմիր կը պատենք :

—Կարմիրն ընդհանուր եղած է :

—Կապոյտ ուրեմն :

—Գէշ չէ՛. կապոյտ պատեանը աչքի լաւ կ'երեւայ, ուրեմն տիկնայք, կապոյտ պատ-

— 168 —

կին կրասուլեէ, ի՛նչ նիւթի վրայ պիտի խօ-սիք :

—Նորաձեւութեան վրայ յօգուածներ պի-տի հրատարակեմ :

—Բայց նորաձեւութեան բազմաթիւ թեր-թեր կան արդէն, որք կարող կիներու կող-մանէ կը խմբագրուին :

—Այո՛, բայց նորաձեւութեան վրայ որչափ շատ խօսուի այնքան կարեւորութիւն կը ստա-նայ թերթը . ասոր համար՝ նորաձեւութեան յօգուածներն անհրաժեշտ են մեր լրագրին համար :

—Թող այնպէս ըլլայ . դո՛ւք, տիկին Վէս-բիւս :

—Ես վէպ մը պիտի գրեմ անգլիական ո-ճով :

—Շատ լաւ : Եւ դո՛ւք տիկին Տիւրոնոյ :

—Ես գիրութեան վրայ պիտի ճառեմ, այսինքն ա յն առաւելութեան վրայ զոր ունի կինը մարմնեղ ըլլալով :

—Ատիկայ անյուժեղի խնդիր մըն է, տի-կին գոչեց նիհարն Օլիմբիատ . ես ալ ընդհա-կառակն կը պնդեմ թէ կինն աւելի գեղեցիկ է իր փափուկ նիհարութեանը մէջ :

—Տիկին, էրիկս շատ անգամ կ'ըսէր ինձ

Ֆ Ի Ա Ն Գ Ֆ Օ Ր Թ ՈՒ Ա Ջ

Տ Ե Ն Ի Ջ Ս Ի Կ ՈՒ Ր Թ Ա Գ ՈՒ Մ Բ Ա Ն Ե Ա Ս Ը

ՍԵՄԱՆԵՔ ՓՐԱՆԳ 0,250,000

ՀԻՄՆԱԹ ԱՊԶԵՍԻ ՓՐԱՆԳ 1,270,000

Մէջքիւր գումարանի տէնիզ գաղալարընա գարըը վաճառարտա վէ կէ միլէրտէ երկքլէնիլէն մալլէրի, վէ քէզալիք բօսթա իտարէլէրիսէ թէսիմ օլունան միւճէվէրաթ վէ եախօտ պանգնօթ էվրագը զանէթ էճվէնիսէթ վէ սուհուլէթլէ սիկուրթա իտէր :

Պու ճիհէթլէ մէպալիղի քիւլիէնէսի սիկուրթա իտէպիլմէք իշին իշպու գումարանիա էվրօբատա 13 թանէ պիւեիւք սիկուրթա գումարանիալարըյա պիլլէշմիշ տիր : Պունլարըն թէքմիլ սէրմանէ վէ իհթիեաթ ագչէսի 100,000,000 Փրանգը կէշէր :

էքմիլ թիւրքիա աճէնթէսի

ՀԱՄՊՈՒՐԿ ՄԻՒՆԻԽ ՊԻՐԼԵՇՄԻՇ

ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐՇԸ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱԼԱՐԸ

ՍԵՐՄԱՆԵՔ

Իհթիեաթ ագչէսի 1888 Յունիսէ գատար

Սէնէվի իրատ 1888 Յունիսէ գատար

Փրանգ 8,000,000

Փրանգ 4,817,262

Փրանգ 10,069,700

Մէջքիւր գումարանեալար տէրօղիթօլար վէ խանէլէր վէ անլէր իշինաէ պուլունան մալլէր վէ մօպիւեալարը զանէթ էճվէնիսէթ վէ սուհուլէթլէ, թէէմինաթը գալիսէ թաճթընտա օլարագ սիկուրթա իտէրլէր :

Իսթանպօլ աճէնթէսի

Իսթանպօլ, Պահճէ-գաբու, Եօրկիատիս խան ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱԾԱՏՈՒՐ

Մալիւմաթ.—Շիրքէթլէրիմիղին Տէրիսատէթ պանքէրլէրի պուլունան Ներսէսեան Բէտէր վէ Մախտուժու էֆէնտիլէր հիսապը կէօրիւմիւշ, վէ միւտիլիէթի ումուլիսէ թարաֆընտան թաստիգ օլունմուշ հէր կիւնա զարար ու զիեանը թաղմինէ թէմամիլլէ թալիմաթ ախղ իլլէմիլլէր տիր :

— 169 —

թէ միւր ոսկորէն նախապատիւ է :

—Կը խնդամ ձեր ամուսնոյն գաղափարին վրայ . ասկէ զատ, ինչ կը թուի թէ կարի անպատշաճ է հոս դալ ու լիշատակել էրիկ մարդոց գաղափարները :

—Բաւական է, տիկնայք, բաւական, գուշեց Սէզաուին, խնդրէն չի շեղինք : Մին թող գիրութիւնը պաշտպանէ, իսկ միւսը նիհարութիւնը : Անցնինք ուրիշներուն :

—Ես երաժշտութեան վրայ պիտի ճառեմ :

—Ես ալ նկարչութեան վրայ :

—Ես ալ, ըսաւ տիկին Պուլառ, այն մեծաքալլ յառաջդիմութեան վրայ զոր վարսա-յարդարք ժամանակէ մը ի վեր կընեն մաղբըր շակելու արուեստին մէջ :

—Այդ ամենը բնաւ առնչութիւն չունի այն նորագոյն գաղափարաց հետ, զորս կուզենք հռչակել աշխարհի աւջեւ :

—Ես լաւ անուշեղէններ պատրաստել գիտեմ . ասոնց պատրաստութեան եղանակը պիտի բացատրեմ :

—Բայց, սիւնի բարեկամուհիս, կաղաքեմ, անուշեղէններուն խօսքը գոցենք . խնդրէն բոլորովին կը շեղինք :

—Ես պիտի խօսիմ գոռսէ հագնող էրիկ մարդոց ծաղրելի ըլլալուն վրայ :

— 170 —

—Անոնք ալ իրաւունք պիտի ունենան մեր բանդալոն հագնելուն վրայ խօսելու :

—Եթէ մենք բանդալոն կը հագնինք, ամօթխածութեան համար է, մինչդեռ էրիկ մարդոց գոռսէ հագնիլը պարտութեան, կամ իրենց մարմնոյն տաճարութիւնը պարտելու համար է :

—Էրիկ մարդոցմէ ոմանք կարմիր ներկ ալ կը քսուին եղեր, իրաւ է :

—Անկարելի է այդ . ո՞ւր պիտի քսեն :

—Կարծեմ այտերնուն վրայ, որպէս զի թարմ գոյն մը ունենան :

—Ասոնք աւելորդ խօսքեր են, տիկնայք . ես կը համարձակիմ ազդարարել մեր պատուարժան հրամանատարուհւոյն որ նախ և առաջ հրատարակելի լրագրոյն անուանը վրայ մտածելու ենք . ասիկայ կարեւորագոյն էրնդիր մըն է :

—Այո՛, իրաւունք ունիք, վասն զի շատ անգամ անունէ մը կախումն ունի հրատարակութեան մը յաջողութիւնը :

—Ուրեմն թէ կծու և թէ՛ նրբամիտ անուն մը փնտռելու ենք :

—Փնտռելու հարկ չկայ, ըսաւ տիկին Ֆըլամպառ, Անի-Կոնստանտինոպօլի պէտք է անուանել :